

Sandvikens Bataljons årsrapport 1927

I 1927 feirer Sandvikens Bataljon sitt 70 års jubileum med følgende offisersrekke:

Offiserer 1927.

Henry Thomassen	Sjef
Alf Amundsen	1. kompanisjef
Nils Ellingsen	2. kompanisjef
Per Solberg	2. løytnant
Thorleif Thomassen	Fanebærer
Bjarne Nilsen (bakeren)	1. faneoffiser
Georg Rosendahl	2. faneoffiser
Petter Pedersen	Adjutant
Eugen Knudsen	Tamburmajor
Fredrik Skulstad	1. nummerbærer

Fanegarden 1927. Georg Rosendahl holder fanen, nummerbæreren 1. pelotong er Fredrik Skulstad. Legg merke til soldaten ytterst til høyre. Han går i knebukser og bærer tregevær fra ca 1890.

Korpsets egne referater fra dette året har gått tapt. Pressen var imidlertid til stede på feiringen av 70 års jubileet. Følgende artikkel i Bergens Tidende for mandag 16/5 (blåmandag) gir oss en informativ og festlig beskrivelse av dagens forløp, som må ha vært søndag den 15/5-1927. Her gjengis artikkelen:

"Se flaggene vaier for oss i dag de sytti vi gla har passeret" Sandviken lå badet i sol - en riktig varmende maisol. Flaggene vaier - der var dekorert med bataljonens farger på balkonger, i gater og stræder, og på bjerketrærne lyste de første friske vårgønne løv, i går, søndag morgen, da

trommehvirvler og hornmusikk forkynte at hele Sandviken og halve byen", for å snu opp ned på et gammelt munnhell, - sto i begrep med å samles til syttiårs fest for Sandvikens Bataljon.

Kl. 8 i går morges erklærte Nicolay Jensen dagens festlighet for åpnet å være, og man toget over gamle tomter, hilste og ble hyllet, utbrakte lever og minnes gamle ting - huse og steder - og reperbanen ikke å forglemme.

De gode borgere i Sandviken - staden i staden - ga jubileumsfesten sin varmeste tilslutning fra først av, og var deltagelsen stor i morgentoget, var den neppe mindre da korpset kl. 3 i går ettermiddag stillet på linje på Sandvikstorvet til parade for å motta gratulantene alle steder fra: på Bergestøen hadde gamlekarene - tradisjonstro – forsamlet seg i stort antall.

Etter at megler Einar Erichsen hadde mindes korpsets stiftere i anslående i anslående vendinger, dro gamlekarene bort til Sandvikstorvet- festplassen- hvor to av stifterne, d'herrer skipsreder Andreas Olsen og sorenskriver Julius Olsen var komme sammen med korpsets mangeårige sjef og primus motor kjøpmann Breder Gundersen.

Gratulantene marsjerer inn på Sandvikstorget.

Herr Sverre Andreassen holdt så i velvalgte ordelag dagens festtale. Han trakk opp de historiske linjer fra stiftelsen til jubileumsdagen, ga uttrykk for den store interesse gamlekarene fulgte korpset med og hyldet slutteligen de to fremmødte stiftere på det hjerteligste. Sorenskriver Julius Olsen grep ordet og holdt en manende tale til guttene i korpset og konkluderte med et leve for fedrelandet, som fikk stor tilslutning og ble etterfulgt av Fedrelandssangen. Bataljonens sjef Henry Thomassen, takket for talen og nu påfulgte den offisielle komplimentering. Fra interesserte gamlekarer ble bataljonen i dagens anledning overrakt en vakker blå silkefane, brodert på dobbel duk av Bjørg Kristiansson. Overrekkelsen ble foretatt av Alrik Dahl. Det ble referert en gratulasjonsskrivelse fra gamlekarer i Amerika, liksom korpset fikk et par trommestokker, en tamburmajorstav og to nye trommer i gave. Fra roklubben "Njörd" ble det påheftet fanen en erindringsmedalje, og fra Sandvikens Damegarde en bukett deilige blomster. Dreggesjefen hilste

korpsset på vegne av samtlige lørdagskorps og overbrakte likeledes en medalje. Det samme gjorde sjefene for Mathismarken: og Mulens Bataljoner, samt en representant for Bergens Søndagskorps-Forbund

Sandvikssjefen Henry Thomassen, takket for all hyldest, og mens guttene dro til Sandvikens Skole for å nyte brus og kaker, gikk gamlekarene en runde til tonene av den nye Sandvikens Bataljons marsj, som ved Gustav Savlands mellomkomst er sikret korpset til odel og eie. Den er komponert av Enno Polner, en musiker som er bosatt her i staden.

På Sandviken Skole hadde guttene av året og de to "første" Sandviksgutter det "kjekt". Herr Julius Olsen fortalte underholdende om Sandviken i gamle dager, om guttelek i skog og på fjell og mellom koselige gamle pakkhus og boder. Også Andreas Olsen benyttet anledningen her til å si guttene noen manende ord, som de lyttet til med stor oppmerksomhet. En viktig del av festligholdelse av dagen var forbeholdt Festkomiteen alene å utføre. De fem stifterne, som ennå raske og rørige var blant oss, ble tildelt korpsets høyeste utmerkelse- St. Olavsordenen. Disse herrer er:

Søren Stoltz, Lærer Lahn, Skipsreder Andreas Olsen, Sorenskriver Julius Olsen og agent Hans Breder Jordan. Festkomiteen foretok likeledes bekransning av en hederskronet veteran, samlagsbestyrer Abraham Andreassens grav. Om aftenen kl. 8.00 samledes atter alle gamlekarene med rådsmedlemmene til fest - denne gang i Bellevues festlige lokaler- om et festlig dekket bord, som skulle vise seg å gi plass til mange lekre retter. Festkomiteens formann, herr Breder Gundersen, ønsket velkommen til bords, og holdt i anslående ord en tale for dagen idet han fremhevet den heldige omstendighet at korpset nu på syttiårsdagen kunne hedre hele fem av stifterne - og endog se to tilstede i dagens anledning. Taleren fremhevet i samme forbindelse betydningen av det gode kameratskap og betydningen av den interesse de gamle næret for de unge. Og denne interesse må vi verne om, vi må ikke la det bli en interesse som kun gir seg utslag ved festlige anledninger, men la den komme til uttrykk i det daglige arbeid. Taleren konkluderte med en skål for bataljonen.

Herr Einar Ericson talte for pressen og adresserte sin skål til redaksjonssekretær Odd Hilmar, som med en gang grep ordet til Sandvikens pris, hvorpå Breder Gundersen mindtes avdøde herr Abraham Andreassen, som en av .de aller. beste og mest. trofaste Sandviksgutter der noen gang har eksersert på Bergestøen.

Derpå ble det opplest en rekke hilsningstelegrammer, bl.a. sangeren Leif Nyborg Josephsen, Oslo, Georg og Sverre Arnesen, Seattle, kjøpmann O. K. Eriksen, Otto Strømbeck m.fl. samt fra Sandvikens Idrettsforening. Bjarne Bergesen talte for fødebyen, hvorpå man unisont sang Bergenssangen. For musikken i sin alminnelighet og Sandvikens marsj i særdeleshet, talte barber Bernh. Nilsen. Herr Martin Andreassen talte i velvalgte ord for Fedrelandet. Vi får så ofte høre at Norge er et fattig land. Det er ikke det - Norge er rikt på alt mulig- fremfor alt på de store muligheter. Taleren utbragte et leve. Fedrelandet og "Ja, vi elsker", ble sunget. I vakre ord takket Breder Gundersen alle mødrene for hva de i tidens løp hadde utrettet og ofret i tid og umak i bataljonens interesse - de hadde ydd og stelt med bånd, skjerf og buer og alt mulig annet. Han ville legge de unge særlig på sinne å sette tilbørlig pris på en mors strev med barna og da især med buekorpsguttene. Ut på aftenen oppfordret Einar Ericson til at man måtte søke realisert tanken om en skrevet historie- en interpellasjon som festkomiteens formann kunne sup~ere med at herr Julius Olsen samme dag hadde gitt tilsagn om sitt samarbeide og sin støtte til historien. Etter bordet hygget man seg ennå lenge på Bellevue - Jim Johannessen med sin trio og sangeren Erling Krogh underholdt selskapet med sin edle". Kunst.

Vi har gjengitt dette referatet helt ordrett etter korrespondenten, ikke bare på grunn av at det gir en meget livfull og troverdig skildring av dette jubileum men også fordi det er første gang vi har

anledning til å presentere for den yngre Sandviksgenerasjon en del av de gamlekarer som virket og arbeidet for Sandvikens Bataljon i 1920-årene, og får oppleve dem i aksjon - riktignok i en festlig aksjon, men de gjorde meget for bataljonen i det daglige arbeid også. De aller fleste av dem er nå gått bort.

Det er med en viss nostalgi man ser tilbake på denne tiden. Interessen for korpset var stor og flere av oss unge sto nå i ferd med å overta korpset som offiserer etter lang tid som menige soldater. Som man også får inntrykk av gjennom det store oppbud av eldre interesserte og de taler som ble holdt på banketten i forbindelse med jubileet, så manglet det ikke på vilje til å sette ut livet planer som ville høyne bataljonens nivå betraktelig. Men det trengtes penger og atter penger. Disse var det imidlertid alltid mangel på.

Videre var det også mangel på handledyktige ledere som kunne, i nær tilknytning til korpset, få gjennomført planene ved praktiske midler, og selvfølgelig, på bekostning av egen fritid. Og disse fantes faktisk. Videre var det viktig å aktivisere offiserene i korpset slik at de selv kunne bidra til en bedre økonomi ved arrangementer etc. Og dette ble gjennomført på en ganske vellykket måte ved f.eks. korpsets faste dansearrangementer i Blindes hus hver mandag kveld gjennom en lengre tidsperiode.

Det var ikke store penger som kom inn, men de var gode å ta med, og arrangementene ble alltid avvirket uten noen form for fyll eller uroligheter av noe slag. Det forekom aldri. I det hele tatt bærer disse årenes offiserskull, og de senere, preg av absolutt avholdenhet når det gjaldt alkohol. Sandvikens Bataljon ble et korps man måtte regne med.

Bergens Aftenblad 16. mai 1927

En festdag som længe vil mindes,

Hele Sandviken stod i festens tegn igaar. Helt fra den aarle morgen, da de ældre og yngre Sandviksgutter sluttet op om de gamle faner og drog rundt i gatene derute, vaiet flagene fra top, Festkomiteen komplimenterte om formiddagen de gjenlevende stiftere av korpset: Kaptein Søren Stoltz, lærer Lahn, sorenskriver Julius Olsen, skibsreder Andreas Olsen og agent Hans Breder Jordan. Samtlige blev dekorert med Sandvikens ordenstegn. Festkomiteen bekranset ogsaa om formiddagen samlagsbestvrer Abr. Andreassens grav. Andreassen var sterkt interessert for Sandvikens batalion og ydet i form av fem sønner sin udmerkede kontingent til korpsets styrke. Det var omtrent haapløst at komme ut til Sandviken med trik igaar eftermiddag til bataljonens store parade. De som kom med fandt Sandvikstorvet med omgivelser tykpakket med folk, som vilde være med og hylde jubilanten. Ved firetiden toget gamleguttene under de gamle faner ind paa festpladsen og like efter kom byens fineste landauer forspændt de vakreste hestene vi har paa stedet, kjørende ind med to av Sandvikens stiftere, sorenskriver, Julius Olsen og skibsreder Andreas Olsen samt en av korpsets mest ansete mænd, kjøbmand Breder Gundersen.

Fra venstre i vognen: Breder Gundersen, Julius og Andreas Olsen.

Høitidelieheten paa paradeladsen begyndte med en udmerket tale ved hr. Sverre Anddrassen, som takket stifterne for det de hadde gjort for korpset og adresserte talen til herrerne Julius og Andreas Olsen. Han nævnte ogsaa andre fortjente mænd i korpset og rettet en særlig tak til den tidligere chef kjøbmand Breder Gundersen, der altid hadde hat en hjælpende haand og et godt raad, naar det gjaldt Sandvikens bataljons ve og vel. Hr. Andreassen konkluderte med et leve Sandvikens fulgt av rungende hurraer. Sorenskriver Julius Olsen traadte frem for fronten Og holdt en vakker og varmfølt tale for korpset som han hadde været med at stifte. Han dvælte ved de mange gode minder fra guttedagene og mantede som nu samledes under «Sandvikens» fane til at være gode borgere og arbeide for det norske folks lykke. Han endte med et leve vort fædreland og fik begeistret tilslutning. Talen blev efterfulgt av «Ja vi elsker». Paa vegne av en fanekomite som ogsa hadde faat bidrag fra gamle Sandviksgutter i Amerika, overrakte hr. Alrik Dahl korpset en ny og meget vakker fane holdt i blaat med Sandvikens emblemer broderet paa den fineste maate av Sandviksdamer.

Korpsets chef, hr. Henry Thomassen takket og guttene præsenterte gevær efterhvert som gavene blev overrakt. Av disse gaver nævner vi en tamburstav, to trommer med tilhørende trommestokker, blomster fra «Sandvikssmaatøser», erindringsmedaljer fra de forskjellige søndagskorps og en medalje fra lørdagskorpsene overrakt ved chefen for Dræggn's bukorps. Ogaa røklubben "Njord" kom med erindringsdaliie. Efterat «parade for fanen» var gaat toget bataljonen til Sandvikens skole under tonerne av en ny Sandviksmarsj, komponert av musikeren B. Polnar til tekst av Henrik Jansen. Paa soldatfesten i Sandvikens skoles gymastiksal fortalte sorenskriver Julius Olsen om de gamle gode dager i Sandviken og hans bror, skibsreder Andreas Olsen talte manende ord til guttene om samhold og disiplin, Paa Bellevue blev der igaaraftes holdt en belivet seksa for de ældre. Man fik et fortrinlig maaltid, som geraader vertskapet, fru og hr. Jørgensen til stor ære, og der blev i aftenens løp holdt en række taler om og for Sandviken og Sandvikens Batalion.

Korpset marsjerer forbi Snekkerbygningen i Amalie Skramsvei.

Arrangementskomiteens formand, Hr. Breder Gundersen, ønsket velkommen og fremholdt, at det ikke hører til de dagligdagligdagse ting at et korps som tæller 70 aar har fem av stifterne i live. At saa var tilfældet skvldes god bonitet og taleren pointerte, at naar man saa paa stifterne, kunde man være godt bekiendt av at være Sandviksgutter. Det gjælder, sa han, at ha forstaaelsen av hvad traditionerne er værd som grundlag for det, som maa være hovedsaken - et godt kameratskap og en god disciplin under det merke, som maner til at løfte i flok og hævde bataljonens ære. Hr. Einar Ericson talte for pressen og adresserte sin skaal til redaktionssekretær Odd Hilmar, som talte til Sandvikens pris, hvorpaa kjøbmand Br. Gundersen mindedes Abr. J. Andreassen, som en av de aller bedste og mest trofaste Sandviksgutter der noen gang har ekserseret paa Bergestøen. Derpaa blev der oplæst en række hilsningstelegrammer. Bl. a. fra sangeren Leif Nyborg Josophsen, Oslo, Georg og Sverre Arnesen, Seattle. Kjøbmand O. K. Eriksen, Otto Strømbeck m. fl., samt Sandvikens Idrætsforening. Bj. Bergesen talte vakkert og stemninsefuldt for Bergen, hvorpaa man sang Bergens-sangen. For musikken i sin almindelighet og Sandvikens nyeste marsj i særdeleshet talte barber Bernh. Nielsen. Hr. Martin Andreassen talte i velvalgte vendinger for fædrelandet. Vi faar saa ofte høre at Norge er et fattig land. Det er ikke det - landet er rikt - paa alt mulig - fremforalt paa de store muligheter. Taleren utbragte et leve fædrelandet og «Ja vi elsker» blev avsunget. I vakre ord takket Breder Gundersen alle mødrene for hvad de i tidens løp hadde utrettet og ofret av tid og umak i bataljonens interesse - de hadde sydd og stelt med baand og skjærf Og huer og alt mulig andet. Han vilde lægge de unge paa sinde at sætte tilbørlig pris paa en mors stræv med barnene, og da især med buekorpsguttene. Ut paa aftenen opfordret hr. Einar Ericson til at man maatte søke realisert tanken om en skreven historie - en interpellation som festkomiteens formand kunde supplere med at hr. Julius Olsen samme dag hadde git tilsagn om sit samarbeide og sin støtte til en historik. Da ordet blev erklært frit fik en række talere utløst sine følelser for Sandviken og Sandvikens bataljon. Pladsen tillater desværre ikke at gjengi deres uttalelser; det faar være nok at si at den helt igjennem vellykkede fest sluttet, da det blev lyst igjen imorges.

Korpset marsjerer opp Kirkegaten fra Sandviksveien. Slaktehuset i bakgrunnen.

Fra sorenskriver Julius Olsen har vi i anledning av Sandvikens Bataljons jubilæum mottatt følgende skrivelse, som taler paa den bedste maate om den aand, de ældste «Sandviksgutter» var og er besjælet av.

Hr. redaktør! Tillat mig at berigtige en feilagtig anførsel i bladets fredagsavis om ovennævnte emne. Jeg utnævnes der til «buekorpsstifter», Det er for megen ære. Det forholder sig vistnok riktig med det anførte utrop av mig ved «Lasaardsleitet». Men da jeg dengang kun var vel 8 aar gammel, hadde det ikke den følge, at jeg blev «tat med paa raad» under forhandlingene om stiftelsen, der blev drevet av langt ældre gutter; skjönt jeg deltok i «den konstituerende generalforsamling» Altinget kaldtes den - som fandt sted paa en haug i Hoffmandsgaardens - (Püttergaardens) utmark omtrent der hvor mægler Einar Erichsens villa nu ligger. Som korpsets stifter maa betegnes dets første chef, Søren Stoltz, der var den ældste og mest anseede inden den generation av Sandviksgutter og i alle leker den selvskrevne fører. Jeg kan heller ikke huske, at jeg stemte for spyd eller vaaben istedetfor bue. Jeg har ialfald altid senere fundet det beklagelig, at korpserne har ombvttet den originale og vakre bue, der minder om vor barndoms store helt, Einar Tambeskiælver og Robin Hood, med det simple trægevær. Skvtningen med bue var ogsaa en morsom og spændende sport, der efterhaanden blev utviklet til stor sikkerhet. Jeg har trods tingens ubetydelighet fundet at burde fremkomme med denne berigtigelse i «den historiske sandhets» interesse for at forhindre at denne unøiagtighet skulde komme til at gaa igjen naar korpsets 100-aars historie skal skrives.

Ærbødigst
Julius Olsen.